

Uit: HPA studiegids:

Het werken in stamgroepen

Er zijn drie stamgroepen: a, b en c. De stamgroep bestaat uit een aantal eerste en tweede jaars studenten en een aantal docenten. De docenten zijn tevens de praktijkbegeleiders van de stamgroep.

Tijdens de zg. stamgroepdagen plant de stamgroep leeractiviteiten, die in relatie staan tot de praktijkervaringen. Het is te verwachten, dat de leerprocessen in de verschillende stamgroepen niet geheel met elkaar overeenkomen, omdat deze processen afhankelijk zijn van verschillende ervaringen

De werkwijze in de stamgroep verloopt als volgt:

1. Kringgesprek:

Uitwisselen van praktijkervaringen, het signaleren van onderwijsproblemen, inventariseren van studieonderwerpen;

2. Vergadering:

Dagroosters opstellen, taken verdelen, afspraken maken met docenten (vraag naar studiebegeleiding of doceerlessen), afspraken maken met elkaar (regels, voorstellen bespreken), evaluatie.

3. Uitvoering van het rooster:

Het rooster kent een aantal onderdelen, waarvan al genoemd zijn de kring en de vergadering; verder onderscheiden we :

- a. didaktiek: Elke maandag worden drie stamgroepen besteed aan algemene- en vakdidaktiek. De docent 'algemene didaktiek' stelt tijdens deze uren didactische problemen en begrippen aan de orde.
De aanwezige stamgroepdocenten vullen de algemene did. problemen vakspecifiek in en geven vakgerichte did. informatie.
De lesvoorbereiding neemt tijdens de didaktiekuren een belangrijke plaats in. Het derde uur is elke bestemd voor het voorbereiden van leerschoolactiviteiten, waarbij de hulp van de stamgroepdocenten kan worden ingeroepen.
- b. vaardigheden: Elke woensdag worden twee uren besteed aan het verwerven van onderwijsvaardigheden,
De stamgroep bezit een zogenaamd "vaardighedenaanbod", waaruit

zij een keuze kan maken. Dit aanbod is in eerste instantie door docenten opgesteld, maar kan door de stamgroep worden aangevuld naar aanleiding van voorstellen, die tijdens de stamgroepdagen worden gedaan.

c. werken aan studies: de student kiest, n.a.v. zijn bezigzijn in de praktijk, studieonderwerpen.

Er wordt tijdens de stamgroepdagen aan deze studies gewerkt. De tijd waarop dit gebeurt, wordt op het rooster aangegeven als 'eigen werk'.

De student maakt per jaar 3 studies en 'presenteert' deze, na afronding, aan de hele stamgroep. Elke studie wordt begeleid door een docent.

d. laten zien: de studies die gedaan worden, zijn voor verantwoordelijkheid van de hele stamgroep.

De groep bepaalt van te voren of een gekozen onderwerp van voldoende belang is als stamgroep-studie.; immers het studeren resulteert in een presentatie voor de hele groep en ter beoordeling van de groep. Tussen het vaststellen van het studieonderwerp en het tijdstip van presentatie, tijdens de studie ZELF dus, dient de stamgroep ook medeverantwoordelijk te blijven voor de gang van zaken.

Daarom wordt regelmatig tussentijds verslag uitgebracht over de vorderingen van de studie. Dat gedeelte van het stamgroepgebeuren noemen we : LATEN ZIEN.

Tijdens het 'laten zien' worden de studies 'bijgestuurd'. Ideeën en suggesties van de stamgroepleden kunnen in de studie verwerkt worden.

e. presentatie: gebeurt in twee fasen.:

1. elke studie krijgt een schriftelijke neerslag. Deze neerslag moet aan een aantal eisen voldoen (zie bijlage 1). Alle stamgroepleden krijgen de gelegenheid de gekregen informatie te lezen, bijvoorbeeld in de vorm van een uittreksel. Dit lezen van de informatie is de zogenaamde voor-presentatie.
2. de tweede fase bestaat uit het omgaan met de geboden informatie. Dit houdt in, dat er gespeeld en gewerkt wordt en over de studie wordt gepraat.
Dit is de eigenlijke presentatie.
Na afloop van de presentatie, waarbij ook de docent, die de studie heeft begeleid, verwacht wordt aanwezig te zijn, wordt de studie beoordeeld door alle stamgroepleden; er moet consensus worden bereikt.

f. thema: de stamgroep stelt regelmatig een onderwerp/thema aan de orde, dat voorkomt op het zg. 'thema-aanbod'. Dit thema houdt meestal verband met in de stamgroep gevoerde gesprekken over onderwijskundige zaken. Het doel van het kiezen van een thema is informatie te verwerven over een aantal voor de onderwijspraktijk relevante onderwerpen, die niet in de kursussen aan de orde komen. Het thema-aanbod is in eerste instantie door de docenten gedaan, maar wordt dus in de loop van het jaar door de stamgroep aangevuld.

(ZIE PAG. 17 e.v.)
zie 'studiegids-c'

g. Zorg-taak :

Elk stamgroep lid heeft een zorg-taak. Omdat de stamgroep een voorbereiding-in-de-praktijk wil zijn van de toekomstige beroepsarbeid, is het van belang niet alleen aandacht te schenken aan het kennis-aspect van de opleiding: men moet zich leren mede-verantwoordelijk te voelen voor het geheel: het lokaal, het gebouw, de voorzieningen die er zijn ten dienste van het onderwijs. De zorg-taak strekt zich natuurlijk allereerst uit over de eigen stamgroep, maar daarnaast zijn er taken ten bate van het geheel. Het aantal van die taken is zo groot, dat iedereen altijd 'iets' te doen heeft. De zorg-taak wordt in het stamgroep-rooster gepland.

h. Praktijkvoorbereiding:

Tijdens de stamgroepdagen kan tijd uitgetrokken worden om met name de leer-schoolweken voor te bereiden.

Ook dit onderdeel valt onder het 'eigen werk'.

De tijdsindeling van de werkzaamheden is een belangrijke factor voor de organisatie. Het maken van een rooster is daarom ook altijd een tijdsplanning. De minimumtijd voor een roosteronder-deel is 25 minuten.

Hoe belangrijk bijvoorbeeld een kring-gesprek ook is, van te voren moet vast staan hoeveel tijd we daarvoor uittrek-ken. Daarnaast hanteren we een aantal hulpmiddelen, die de stamgroepdagen soepel moeten laten verlopen.

zie hiervoor 2. 'studiegids-b'